

Statistika xidməti yeniləşir, müasirləşir

Ölkəmizdə rəsmi statistikanın yaradılmasından 105 il keçir. 1920-ci il avqust ayının 19-da Azərbaycan İnqilab Komitəsi tərəfindən dövlət statistikasına haqqında ilk Əsasnamə təsdiq edilib. Statistika orqanları bütün dövrlərdə qarşıda duran vəzifələri zamanın tələblərinə uyğun yüksək işgüzarlıqla, uğurla həyata keçiriblər. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış statistik məlumatlar vaxtında, operativ qaydada yığılaraq işlənilir və müvafiq dövlət qurumlarına, cəmiyyətin digər təbəqələrinə çatdırılıb.

Ölkəmizdə milli statistika sisteminin inkişafı xalqımızın böyük oğlu, dünya şöhrətli görkəmli dövlət xadimi, ümum-milli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndərin rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu islahatlar sayəsində bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinə uyğun milli statistika sisteminin formalaşdırılması prosesinə başlanılmış, rəsmi statistikanın inkişafı istiqamətində uğurlu addımlar atılmışdır. Bütün bunları yüksək dəyərləndirən Ümummilli lider demişdir: “Bizim Dövlət Statistika Komitəsi çox düzgün statistika aparır”.

Azərbaycan ərazi bütövlüyünü, suverenliyini tam bərpa etdikdən sonra statistik məlumatlar ölkənin bütün ərazilərini əhatə edir. Dövlətimizin və hökumətin yüksək qayğısı sahəsində statistik məlumatlar daha geniş informasiya məkanında paylaşılır. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin dövrün tələblərinə, müasir çağırışlara uyğun davam etdirdiyi islahatlar statistikanın yeniləşməsinə və müasirləşməsinə güclü təkan verib, statistikanın inkişafına dair 6 Dövlət Proqramı uğurla icra edilib.

Bu proqramlar çərçivəsində milli statistik təsnifatların, müasir metodologiyaların hazırlanması və tətbiqi, Milli Hesablar Sisteminin qurulması, yeni statistika sahələrinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi, istifadəçilərin statistik məlumatlara olan tələbatının ödənilməsi, elektron statistikanın inkişafı, keyfiyyəti idarəetmə sisteminin tətbiqi, statistika orqanlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində çoxsaylı tədbirlər həyata

keçirilib. Görülmüş tədbirlərin nəticəsidir ki, ixtisaslaşmış beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən aparılmış qlobal qiymətləndirmədə xarici ekspertlər Azərbaycanın milli statistika sistemində həyata keçirdiyi islahatların beynəlxalq standartlara uyğun olduğunu qeyd ediblər. Dövlət Statistika Komitəsi “Rəsmi statistika məlumatlarının istehsalı və yayılması” sahəsində nüfuzlu beynəlxalq audit şirkətləri tərəfindən beynəlxalq uyğunluq sertifikatına layiq görüldü.

Ölkəmizdə milli statistika sistemi ardıcıl şəkildə inkişaf etdirilir, rəsmi statistik məlumatların beynəlxalq standartlara uyğun, innovativ yanaşmalar əsasında istehsalına xüsusi diqqət yetirilir. Rəsmi statistika sahəsində müasir texnologiyalara, süni intellektə və rəqəmsal transformasiyaya əsaslanan islahatlara önəm verilir. Ölkəmiz aparıcı dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla fəal əməkdaşlıq edərək qlobal inkişafa layiqli töhfələr verir.

Dövlətimiz tərəfindən statistik xidmətin inkişafına və bu xidmətin dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələrinin xidmətləri səviyyəsinə qaldırılmasına daim qayğı göstərilir. Azərbaycanda beynəlxalq standartlara cavab verən yeniləşmiş, müasirləşmiş statistika fəaliyyət göstərir. Dövlət Statistika Komitəsi 50-dən çox beynəlxalq təşkilat və ölkənin statistika orqanları ilə əməkdaşlıq edir və məlumat mübadiləsi aparır.

Azərbaycan statistika sahəsində mötəbər beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edir. Keçən ay Bakıda III Beynəlxalq Statistika Forumu keçirilib. Bu mötəbər tədbir milli statistika sistemlərinin inkişafı, qlobal

statistik təşəbbüslərə inteqrasiya və beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Forum çərçivəsində müxtəlif ölkələrin statistika qurumlarının, beynəlxalq təşkilatların, elmi dairələrin nümayəndələri bir araya gələrək statistika sahəsində müasir bilik və qabaqcıl təcrübələrini bölüşüblər.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasının 64/267 nömrəli qətnaməsinə əsasən 2010-cu il oktyabr ayının 20-si Ümumdünya Statistika Günü elan edilib. Bu qətnaməni qəbul etməklə Baş Assambleya etibarlı statistika məlumatlarının hazırlanmasında milli statistika təşkilatlarının fundamental əhəmiyyətini rəsmi şəkildə təsdiq edib. BMT-nin müvafiq qərarı ilə bu il oktyabrın 20-də Ümum-

dünya Statistika Günü “Hər kəs üçün keyfiyyətli statistika ilə inkişafa təkan verək” mövzusu üzrə qeyd ediləcək.

Ümumdünya Statistika Günü 100-dən çox ölkədə, habelə BMT və digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən təntənəli şəkildə qeyd ediləcəyi nəzərdə tutulub. Ölkəmiz bu əlamətdar günün qeyd olunmasına xüsusi önəm verir. Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi internet sahifəsində Ümumdünya Statistika Günü ilə əlaqədar xüsusi bölmə yaradılıb və bu mövzuda ardıcıl şəkildə materiallar yerləşdirilir.

Paytaxt Bakı ilə yanaşı, yerli statistika orqanları tərəfindən regionlarda da tədbirlərə start verilib. Azərbaycan statistikasının tarixi, bu günü və inkişaf perspektivləri, sosial-iqtisadi siyasətin for-

malaşdırılmasında rolu, statistika elminin nailiyyətləri, iqtisadi-statistik təhlillərin, mühüm statistik göstəricilərin və onların hesablanma metodologiyaları, statistikaya dair beynəlxalq aləmdə baş verən yeniliklər geniş ictimaiyyətə çatdırılır.

Müasir dövrdə statistika cəmiyyətin tərəqqisini, dövlət siyasətinin effektivliyini və qlobal çağırışlara cavabvermə qabiliyyətini qiymətləndirmək üçün mühüm vasitələrdən birinə çevrilib. Etibarlı statistik məlumatlar dayanıqlı inkişafın təmin olunmasında, əsaslandırılmış qərarların qəbulunda və şəffaf idarəetmənin qurulmasında mühüm rol oynayır.

Ağaddin ŞAHVERDİYEV,
Lənkəran Şəhər Statistika
İdarəsinin rəis müavini